

ПРОЄКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Чернівецького національного
університету

імені Юрія Федьковича

протокол № 12 від _____ 2024 р.

Заступник голови Вченої ради

_____ Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

Про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора Чернівецького
національного університету

імені Юрія Федьковича

від «___» _____ 2024 року № _____

2024 р.

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича (далі Положення) розроблено відповідно до законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну експертизу», інших нормативно-правових актів та Статуту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (далі Університету) з метою запобігання плагіату (запозиченням) у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, творчих та інших роботах.

1.2. Мета положення:

- створення системи ефективного виявлення та запобігання плагіату в роботах здобувачів вищої освіти всіх рівнів та форм навчання, наукових та науково-педагогічних працівників Університету;
- дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб;
- посилення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації тощо, за виключенням матеріалів, які укладаються і є збірниками матеріалів інших авторів).

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Оприлюднення твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо.

Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Показник оригінальності твору – кількісний показник, виражений у відсотках, який відображає співвідношення авторського тексту до загального обсягу твору.

Різновиди плагіату:

- видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою, як в оригіналі так і у перекладі, без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;
- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет);
- компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

3. ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

3.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- кваліфікаційні роботи здобувачів всіх рівнів вищої освіти; **авторські** навчально- та науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради Університету до видання. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють уповноважені особи на кафедрах, призначені наказом ректора Університету;
- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів та ін.) Організацію перевірки зазначених матеріалів здійснюють головні редактори наукових журналів, уповноважені особи структурних підрозділів, які проводять відповідні заходи;
- дисертаційні роботи і автореферати на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду спеціалізованою вченою радою. Організацію перевірки здійснює заступник директора з питань інформаційних технологій Наукової бібліотеки Університету.

3.2. З метою підвищення якості навчального процесу рекомендується перевіряти курсові роботи/проекти, а також інші письмові студентські роботи

(реферати, контрольні, індивідуальні завдання тощо), які подаються у системі електронного навчання Університету.

3.3. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду на засіданні кафедри, редакційної колегії, спеціалізованої вченої ради або при поданні у системі електронного навчання Університету. Для здійснення перевірки автор (автори) твору, не пізніше ніж за 2 тижні до оприлюднення (захисту, подання у спецраду чи прийняття до друку), подають роботи в електронному вигляді у форматі *.doc (*.docx) відповідним уповноваженим особам. Уповноважені особи здійснюють перевірку на схожість і надають науковому автору/керівникові експертний висновок (**Додаток 1**) разом із загальним звітом оригінальності, який формується системою перевірки, у 3-денний термін.

3.4. Перевірка наукових робіт на схожість проводиться з використанням програмно-технічних засобів за допомогою однієї або декількох програм, на які Університет має ліцензії або угоду на використання. При перевірці письмових робіт необхідно дотримуватись Процедури впровадження антиплагіатної системи, звертати увагу на технологію налаштування програми системи перевірки (**Додаток 2**).

Критерієм оригінальності творів слугує показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на схожість (**Додаток 3**).

Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- власними назвами – індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у тому числі найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі;
- бібліографічними посиланнями на джерела;
- належним чином оформленими цитуванням або самоцитуванням.

При прийнятті остаточного рішення щодо оприлюднення роботи (захисту чи публікації) враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність плагіату текстових запозичень (галузь знань, спеціальність), вид роботи (стаття, монографія, підручник, дисертація, дипломна робота тощо) та її унікальність.

З метою виявлення використання текстів вже захищених робіт, які не розміщені в мережі Інтернет та для врахування специфіки та особливостей різних напрямів досліджень, в Університеті формується база даних наукових робіт (курсівих, кваліфікаційних, дисертаційних).

3.5. У разі незгоди з результатами перевірки автори роботи мають право подати апеляцію. Апеляція подається на ім'я ректора (для наукових, науково-педагогічних працівників, здобувачів наукових ступенів, аспірантів, докторантів) чи на ім'я декана/директора відповідного факультету чи інституту (для студентів) у протязі наступного дня після оголошення

результатів перевірки. У цьому випадку за дорученням ректора (декана чи директора) створюється комісія для розгляду апеляції, яка повинна розглянути апеляційну заяву у дводенний термін після створення комісії. При розгляді апеляцій від студентів до складу апеляційної комісії обов'язково залучається представник органу студентського самоврядування.

Про дату, місце та час проведення засідання апеляційної комісії заявника попереджають за допомогою наявних засобів зв'язку щонайменше за 24 год. Якщо заявник не з'явився на засідання комісії, його апеляція не розглядається.

За результатами засідання апеляційна комісія формує остаточний експертний висновок, який підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник (Додаток 4).

3.6. В окремих випадках комісія за фактами академічного плагіату також може створюватися службовим розпорядженням ректора за поданням проректора з наукової роботи. До складу такої комісії можуть включатися кваліфіковані фахівці (за згодою), які не є співробітниками Університету.

4. ЗАХОДИ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

4.1. Профілактика академічного плагіату в навчальних роботах, наукових та навчально-методичних працях полягає у:

- ознайомленні осіб, які виконують відповідні роботи, з правилами наукової етики та нормами цього Положення;

- проведенні самостійної перевірки авторами своїх робіт, які вони подають до опублікування чи захисту, на оригінальність із використанням відповідних програмно-технічних засобів до подачі на перевірку уповноваженій особі;

- підвищенні відповідальності авторів, а також осіб, які залучаються до рецензування наукових та навчально-методичних праць і керівництва освітньо-кваліфікаційними і науковими роботами студентів, аспірантів, докторантів та здобувачів наукових ступенів, за дотримання норм належного цитування і правил наукової етики;

- проведення консультаційно-інформаційних занять з питань академічної доброчесності для студентів та науковців Університету.

4.2. Науковим керівникам, консультантам і керівникам структурних підрозділів ознайомити/довести до відома дане Положення до авторів на усіх етапах виконання наукових робіт, контролювати та попереджувати факти академічного плагіату.

4.3. Для забезпечення запобігання академічному плагіату та контролю за додержанням правил наукової етики студентами, аспірантами, докторантами, здобувачами наукових ступенів, науковими та науково-педагогічними працівниками Університету та авторами, які подають матеріали для опублікування або оприлюднення у виданнях Університету, наказом ректора призначаються особи, відповідальні за перевірку рукописів творів на оригінальність і відсутність неправомірних запозичень.

4.4. Кандидатури уповноважених осіб на кафедрах щорічно визначаються на початку навчального року рішенням засідання кафедри із числа її співробітників та подаються до науково-дослідної частини для формування наказу.

4.5. Уповноважені особи здійснюють перевірку робіт за допомогою програмно-технічних засобів виявлення ознак плагіату, надають експертний висновок про рівень оригінальності твору, забезпечують збереження результатів перевірки (тестування) рукописів.

4.6. Виконання уповноваженими особами перевірки рукописів на виявлення ознак плагіату здійснюється у межах робочого часу наукових та науково-педагогічних працівників.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Встановлення відповідальною особою чи апеляційною комісією факту неприйнятної оригінальності твору є підставою для відмови у наданні рекомендації для друку або захисту.

5.2. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти є підставою для недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або отримання нового варіанта завдання.

5.3. За порушення академічної доброчесності освіти автор може бути притягнений до відповідальності згідно чинного законодавства.

5.4. Виявлення фактів плагіату у творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня може бути підставою для розгляду питання щодо доцільності подальшого перебування даної особи у аспірантурі (докторантурі) чи відкріплення здобувача від кафедри.

5.6. Виявлення непоодиноких випадків плагіату в роботах наукових та науково-педагогічних працівників Університету має бути враховано при продовженні дії контракту.

5.7. Встановлення фактів плагіату у вже опублікованих роботах аспірантів, докторантів, здобувачів наукового ступеня, наукових та науково-педагогічних працівників є підставою для заборони включати такі твори у перелік їх науково-методичних публікацій.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження наказом ректора.

6.2. Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради та затверджуються наказом ректора Університету.

6.3. Відповідальність та контроль за виконанням норм цього Положення несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

7. ПРОЦЕДУРА ВПРОВАДЖЕННЯ АНТИПЛАГІАТНОЇ СИСТЕМИ В ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА.

7.1. Загальні положення

7.1.1. Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (далі — Положення) розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності та Положенням про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

7.1.2. Це Положення регламентує процедури проведення перевірки академічних та наукових текстів студентів і працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (далі – Університет) з використанням інтернет системи Turnitin Similarity на наявність запозичень із текстів, присутніх в базах університету, базах інших вищих навчальних закладів та в Інтернеті. Учасники освітнього процесу отримують індивідуальний доступ до системи для самостійної перевірки власних текстів.

7.1.3. Процедурі обов'язкової перевірки підлягають такі види робіт:

- кваліфікаційні роботи здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівнів вищої освіти (дипломні роботи та проекти, рукописи дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук));

- рукописи дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук, що подаються до захисту спеціалізованим вченим радам (далі - СВР) університету;

- рукописи монографій, підручників та навчальних посібників, поданих на розгляд Вченої ради університету щодо надання рекомендації до друку;

- рукописи статей, поданих у редколегії (далі - Редколегія) до публікування у наукових періодичних виданнях Університету.

7.1.4. Контактною особою між Університетом і компанією Turnitin, що надає послуги системи виявлення текстових збігів та запозичень, з усіх технічних питань функціонування системи і координатором роботи з перевірки академічних текстів в Університеті є Адміністратор антиплагіатної системи. Обов'язки Адміністратора антиплагіатної системи покладаються наказом ректора на **** (за його згодою).

7.1.5. Перевірку академічних текстів на рівні кожного структурного підрозділу (кафедри, Редколегії, факультету / НН інституту) здійснює відповідальна особа за перевірку текстів на академічний плагіат (далі - Оператор. Обов'язки відповідальної особи розпорядженням декана факультету / директора НН інституту, голови СВР, голови редколегії

покладаються (за їхньою згодою) на науково-педагогічних, наукових, педагогічних або інших працівників факультету/ НН інституту, відповідального працівника факультету/навчально-наукового інституту за атестацію PhD або членів ЧИ відповідального секретаря редколегії.

7.2. Завдання та обов'язки відповідальних осіб

7.2.1. Обліковий запис Адміністратора антиплагіатної системи створюється представником компанії розробника. Відкриття облікового запису відповідальним особам на рівні кафедри, редколегії проводиться Адміністратором антиплагіатної системи. Відповідальні особи на рівні кафедри призначаються деканом факультету / директором НН інституту за поданням завідувачів кафедри.

7.2.2. За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи. Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат (підтримуються формати файлів .txt, .doc, .docx, .pdf, .odt, які не містять елементів захисту). Найбільш коректні результати перевірки дає лише простий неформатований текст (.txt), до створення макету до друку, без переносів.

7.2.3. Електронний варіант роботи надається повністю без змісту, переліку умовних скорочень, використаних джерел/списку літератури/reference, додатків, графіки. Назва файлів включає прізвище автора, назву роботи, тип (зразок - *Грушевський_Історія України_Монографія*).

7.2.4. Під час підготовки файлу роботи забороняється використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема забороняється:

- заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- масової заміни окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кирилических букв на відповідні латинські і навпаки);
- вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

7.2.5. У випадку порушення технічних вимог до файлу – робота на перевірку не приймається. У випадку виявлення факту спроби обману під час перевірки на наявність академічного плагіату в поданих роботах приймається негативний висновок зі складанням відповідного протоколу і така робота не приймається до захисту (не рекомендується до публікування).

7.2.6. Оператор після отримання файлів робіт від авторів проводить перевірку на академічний плагіат за такою процедурою:

- авторизується в Інтернет-сервісі перевірки на плагіат;
- завантажує файли робіт на сервер Інтернет-сервісу через відповідний Веб- інтерфейс;
- перевіряє завантажені файли робіт;
- надає повний звіт перевірки науковому керівнику або автору;
- зберігає на локальних носіях розширені електронні звіти щодо

результатів.

7.2.7. На підставі звіту перевірки відповідальний працівник за перевірку від кафедри або відповідальний працівник за атестацію PhD факультету /ІНІ інституту готує експертний висновок результатів перевірки на академічний плагіат (**Додаток 1**).

7.3. Оцінка рівня оригінальності та умови визнання запозичень правомірними

7.3.1. У системі запобігання академічного плагіату Університету в якості критерію оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і зменшений на відсоток правомірних запозичень. Система формує Звіт подібності (далі – Звіт), що містить інформацію, яка вказує на наявність текстових та інших запозичень зі знайдених джерел. Системний оператор передає Звіт науковому керівникові або авторові. *Примітка: системний оператор не дає оцінку змісту наукової роботи, а виконує виключно порівняльний аналіз електронної версії наукових робіт.* Якщо академічний текст пройшов процес перевірки антиплагіатною системою і цифрові показники знаходяться в межах гранично допустимих норм (відповідно до кожного виду робіт), то робота допускається до захисту або до оприлюднення.

7.3.2. Критерієм оцінки академічних текстів на плагіат є:

- відсутність плагіату – кожен текстовий фрагмент, запозичений у будь-якого автора повинен мати посилання на автора і відображатися в списку літератури;
- відсутність самоплагіату – кожен текстовий фрагмент, запозичений у своїй роботі, яка була раніше опублікована, повинна мати посилання на автора і відображатися в списку літератури;
- відсутність маніпуляцій з текстом. Кожен випадок маніпуляції повинен бути ретельно вивчений;
- допустимий відсоток схожості в академічних текстах за умови належного їх цитування, встановлюється Положенням про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

7.3.3. Отримані у Звіті результати перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжним матеріалом для забезпечення роботи експертної ради на рівні структурного підрозділу залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку. Для академічних текстів, які підлягають перевірці рекомендованою є наступна шкала оцінки оригінальності залежно від кількісного показника рівня коефіцієнта подібності твору (**Додаток 3**).

7.3.4. Налаштування системи та отримані результати у звітах щодо перевірки тексту на унікальність згідно **Додатку 2** носять рекомендаційний

характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Експертної ради на рівні структурного підрозділу залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього порядку. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту може прийняти лише Експертна рада, це рішення обов'язково має бути аргументовано і зафіксовано в протоколі (висновку).

7.3.5. Якщо коефіцієнти виходять за межі гранично допустимих норм, то:

- кваліфікаційна студентська робота передається на розгляд комісії, сформованої розпорядженням декана факультету / директора НН інституту. На підставі повного Звіту готується висновок науковим керівником та комісією. Якщо в роботі використаний плагіат або не вказано цитати з іншого джерела, то цей документ буде визнаний не оригінальним. Якщо результати протоколів наукового керівника та комісії ідентичні, приймається рішення про допущення студента до захисту. Якщо результати протоколів не збігаються, на підставі безпосередньої дискусії і аргументування Комісія приймає остаточне рішення. Якщо робота і Звіт прийняті, робота допускається до захисту і процедура антиплагіату завершується. У іншому випадку студент повинен відкоригувати роботу у відповідності з усіма процедурами системи.

- для дисертацій та монографій, навчально-методичних матеріалів має бути пояснення авторів або рецензентів щодо причин перевищення коефіцієнтів та можливого плагіату, що вказується в експертному висновку.

7.4. Перевірка кваліфікаційних робіт студентів

7.4.1. Перевірка кваліфікаційних робіт студентів на плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі внутрішньої бази документів університету та в Інтернеті на безоплатній основі.

7.4.2. Перевірка рукописів кваліфікаційних робіт на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача вищої освіти стосовно самостійного написання роботи (**Додаток 6**). Відповідальність за ідентичність друкованої та електронної версій студентської роботи несе науковий керівник.

7.4.3. При антиплагіатній процедурі перевірки студентських кваліфікаційних робіт потрібно дотримуватись рекомендованої блок-схеми (**Додаток 5**).

7.4.4. На випускових кафедрах формуються Експертні ради в складі не менше 5-ти осіб, що мають науковий ступінь, та 3-ох представників студентства під головуванням завідуючого кафедрою. Експертна рада приймає рішення щодо допуску до захисту студентів, роботи яких мають задовільний чи високий рівень оригінальності тексту і оформлює своє рішення в письмовій формі, яке надається відповідальному на рівні факультету не пізніше ніж за 3 календарні дні з моменту одержання звітів

подібності. При потребі, для розгляду звіту подібності кваліфікаційної роботи Експертна рада може залучати здобувача вищої освіти та його наукового керівника. Рішення Експертної ради оформлюється в двох екземплярах, перший примірник залишається на кафедрі, а другий – передається відповідальній особі на рівні факультету / НН інститут.

7.4.5. Роботи, які мають високий рівень схожості тексту повертаються студентам на доопрацювання, після чого відправляються на повторну перевірку. Роботи, які мають неприйнятний або низький рівень оригінальності тексту за результатами повторної перевірки не допускаються до захисту.

7.4.6. На основі поданих звітів та рішень Експертної ради, затверджених на засіданні кафедри, секретар ЕК формує список допущених до захисту здобувачів вищої освіти.

7.5. Перевірка рукописів дисертацій

7.5.1. Перевірка рукописів дисертацій здобувачів третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти доктора філософії та наукового ступеня доктора наук (далі Здобувачів) на плагіат здійснюється на основі відкритих Інтернет-ресурсів та є обов'язковою умовою прийняття їх до розгляду СВР.

7.5.2. Перевірка рукописів дисертацій на академічний плагіат проводиться на підставі заяви Здобувача наукового ступеня (за формою, поданою у Додатку 7).

7.5.3. Відповідальними за перевірку рукописів дисертацій на академічний плагіат є вчені секретарі СВР Університету / відповідальні працівники факультету/навчально-наукового інституту за атестацію PhD.

7.5.4. Для перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат Здобувач разом з поданням дисертації для попереднього розгляду в СВР / для отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на засіданні випускової кафедри (для здобувачів ступеня доктора філософії) у визначені терміни;

- готує файл дисертації у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

- подає голові СВР / завідувачу випускової кафедри заяву щодо перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат;

- подає готовий файл дисертації вченому секретарю СВР / відповідальному працівнику факультету/навчально-наукового інституту за атестацію PhD;

7.5.5 Для проведення перевірки на плагіат вчений секретар СВР відповідальний працівник факультету/навчально-наукового інституту за атестацію PhD:

- направляє до Бібліотеки на перевірку тексту дисертації , яка проводиться згідно п. 2.6 даного Положення, в термін не більше 3 днів з дня отримання файлу дисертації;

- надає голові СВР / завідувачу випускової кафедри електронний звіт

з наукової бібліотеки щодо результатів перевірки.

7.5.6. Після прийняття документів здобувача до захисту докторська рада проводить попередній розгляд докторської дисертації. Для цього докторська рада призначає комісію у складі не менше трьох осіб, які є членами докторської ради за відповідною спеціальністю, котра проводить експертизу поданих документів. За результатами розгляду матеріалів комісія готує висновок, в одну з пунктів якого міститься інформація про наявність або відсутність у докторській дисертації та наукових працях, які розкривають її результати, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації,

Завідувач випускової кафедри на підставі поданого звіту приймає рішення щодо подальшої публічної презентації здобувачем ступеня доктора філософії наукових результатів дисертації на засіданні кафедри, або відхиляє рукопис у разі виявлення академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача.

7.5.7. Якщо робота, що виноситься на захист має гриф секретності, то після перевірки вона та розгорнутий звіт видаляються з бази, а зберігається лише узагальнений звіт (pdf-звіт).

7.6. Перевірка рукописів монографій, навчальної та навчально-методичної літератури, наданих на рекомендацію до друку

7.6.1. Перевірка рукописів монографій, на академічний плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі внутрішніх баз університету і відкритих Інтернет-ресурсів та є обов'язковою умовою прийняття їх до розгляду вченої радою факультету.

7.6.2. Перевірка рукописів монографій, навчальної та навчально-методичної літератури проводиться на підставі заяви автора(ів) (за формою, поданою у Додатку 7.

7.6.3. Перевірку на академічний плагіат рукописів монографій, підручників та навчальних посібників здійснює Бібліотека.

7.6.4. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються при прийнятті кафедрою рішення про порушення клопотання щодо надання рекомендації монографії, підручника чи навчального посібника до друку.

7.6.5 Перед перевіркою на академічний плагіат автор(и) монографії, підручника чи навчального посібника:

- готує файл рукопису у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

- подає готовий файл рукопису відповідальній особі.

7.6.6. Для проведення перевірки на академічний плагіат Бібліотека після отримання файлу рукопису та заяви від автора(ів) у термін до 5 календарних днів та відповідно до п. 2.6 перевіряє рукописи з Інтернет-ресурсами.

7.6.7. У випадку низького рівня оригінальності тексту поданого рукопису обов'язково проводиться повторна перевірка після доопрацювання автором (авторами). Повторна перевірка здійснюється у термін не більше 3

календарних днів з надходження виправленої версії рукопису. Лише після цього рукопис подається на розгляд навчально-методичній комісії кафедри

7.7. Перевірка рукописів статей у фахових виданнях

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

7.7.1. Перевірка рукописів статей періодичних наукових видань на академічний плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі відкритих Інтернет-ресурсів.

7.7.2. Перевірка рукописів статей, поданих до публікування у періодичних наукових виданнях (далі рукописів статей), проводиться безкоштовно (якщо це передбачено відповідними угодами університету) або на комерційній основі відповідно до затвердженого кошторису витрат на публікацію періодичного наукового видання.

7.7.3. Перевірку на академічний плагіат рукописів статей здійснюють відповідальні секретарі редколегій періодичних наукових видань університету.

7.7.4. Інформація про факт перевірки розміщується на сайті наукового видання. Показники оригінальності (унікальності) рукописів статей (у %) встановлюється для кожного періодичного наукового видання та фіксуються у редакційній політиці.

7.7.5. Для подання на опублікування у періодичному виданні рукописів статей автор(и):

- готує файл рукопису статті у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;
- подає готовий файл рукопису статті відповідальному секретарю.

7.7.6. Для проведення перевірки на академічний плагіат відповідальний секретар після отримання рукописів статей від автора(ів) у термін до 3 календарних днів:

- відповідно до п. 2.6 перевіряє рукопис статті в Інтернет-сервісі;
- повідомляє відповідального редактора наукового видання про показник (відсоток) унікальності рукопису статті та надає розширений електронний звіт щодо результатів перевірки.

7.7.7. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються при прийнятті редколегією видання рішення про допущення рукопису статті до публікування. Рукописи з неприйнятним або низьким рівнем оригінальності не приймаються до розгляду, інші рукописи розглядаються редколегією відповідно до встановленої нею політики видання.

7.7.7. Автори рукописів та головні редактори періодичного наукового видання несуть персональну відповідальність за публікацію рукописів наукових статей, що не пройшла перевірку на академічний плагіат.

7.8. Порядок подання апеляції та її розгляд

7.8.1. У випадку незгоди з рішенням факультету чи редколегії студент, викладач або інший учасник освітнього (наукового) процесу має право у триденний термін подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови Ради з

якості (за формою, поданою у **Додатку 4**).

7.8.2. Голова Ради з якості Університету проводить засідання у тижневий термін з моменту подання заяви. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

7.8.3. За результатами засідання апеляційна комісія формує остаточний висновок, який підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник (за наявності).

**Експертний висновок
результатів перевірки на академічний плагіат**

Відповідно до даних програми (назва антиплагіатної програми), (вид і назва роботи), автора (ів) _____, яка подана у файлі _____, за результатами перевірки є оригінальною на ____%.

Обсяг файлу поданого на перевірку _____ (слів) з виключенням додатків та списків літератури, що приблизно складає ____% від загального обсягу матеріалу до друку.

Враховуючи специфіку, робота вважається такою, що має (вказати рівень оригінальності: високий, задовільний, низький, неприйнятний) та (вказати подальшу дію щодо роботи: допускається до друку чи захисту; потребує доопрацювання з наступною перевіркою; не допускається до друку чи захисту).

_____ (дата)___

_____ (підпис)___ ПІБ

Додаток 2.

Налаштування системи перевірки та рекомендовані показники.

Відповідно до «Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (2024) при перевірці академічних текстів системою Turnitin Similarity, встановлюються наступні параметри налаштування системи та рекомендовані показники перевірки на текстову схожість та розуміння результатів перевірки.

З результатів схожості вручну вилучаються:

- власні публікації при перевірці дисертаційних робіт;
- дисертаційні роботи та інші попередні публікації при перевірці авторських монографій;
- попередні авторські видання/або видання під упорядкуванням, розміщені в репозитарії університету, при перевірці повторних видань;
- матеріали розміщені в домені chnu.edu.ua (силабуси, розробки, методички тощо) при перевірці навчально-методичних праць.

Академічні тексти, які підлягають перевірці*	Відповідальність	Ліміт кількості слів, перевищення якого активує сигнал схожості	Рекомендована схожість (порогове значення). Overall Similarity	Рекомендований показник схожості за 1 джерелом
Дисертаційні роботи та автореферати	Перевіряються науковою бібліотекою	8	До 10%	Не більше ніж 3 %
Рукописи наукових статей	Перевіряють редколегії журналів ЧНУ.	8	До 10%	Не більше ніж 3 %
Авторські монографії.	Перевіряються науковою бібліотекою	8	До 20%	Не більше ніж 5 %
Авторські навчально-методичні праці, що претендують на присвоєння грифу ЧНУ / НН інституту / факультету	Перевіряються науковою бібліотекою	12	До 30%	Не більше ніж 5 %
Навчально-методичні праці, що претендують на присвоєння грифу ЧНУ / НН інституту / факультету під упорядкуванням	Перевіряються науковою бібліотекою	12	До 30%	Не більше ніж 5 %
Навчально-методичні праці з використанням значних обсягів тексту, що претендують на присвоєння грифу ЧНУ / НН інституту / факультету під упорядкуванням / авторські (для гуманітарних спеціальностей)	Перевіряються науковою бібліотекою	12	До 50%	Не більше ніж 10 %
Перевидання навчально-методичних праць під упорядкуванням / авторських з грифом ЧНУ / НН інституту / факультету	Перевіряються науковою бібліотекою. Попередньо перші видання мають бути завантажені до репозитарію університету та індексації в пошуковій системі Google.	12	До 30%	Не більше ніж 5 %
Кваліфікаційні роботи ОР "Магістр"	Перевіряються відповідальними від випускаючих кафедр.	10	До 30%	Не більше ніж 5 %
Кваліфікаційні роботи ОР "Бакалавр"	Перевіряються відповідальними від випускаючих кафедр	10	До 30%	Не більше ніж 5 %
Студентські роботи на всеукраїнські конференції, олімпіади	Перевіряються науковою бібліотекою	8	До 10%	Не більше 3 %

*Перевірці не підлягають: тези, методичні матеріали щодо написання студентських робіт.

Рівень оригінальності твору

Академічні тексти, які підлягають перевірці	Показники рекомендованої схожості (порогове значення). Overall Similarity	Рівень оригінальності твору (у відсотках)			
		Високий	Задовільний	Низький	Неприйнятний
		Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням.	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Необхідність повторної перевірки визначається Експертною радою.	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору.	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.
Дисертаційні роботи та автореферати	до 10%	понад 90%	від 80 до 90 %	від 60 до 80 %	менше 60 %
Рукописи наукових статей	до 10%	понад 90%	від 80 до 90 %	від 60 до 80 %	менше 60 %
Авторські монографії.	до 15%	понад 85%	від 70 до 85 %	від 55 до 70 %	менше 55 %
Авторські навчально-методичні праці, що претендують на присвоєння грифу ЧНУ / НН інституту / факультету	до 30%	понад 70%	від 60 до 70 %	від 50 до 60 %	менше 50 %
Навчально-методичні праці, що претендують на присвоєння грифу ЧНУ / НН інституту / факультету під упорядкуванням	до 30%	понад 70%	від 60 до 70 %	від 50 до 60 %	менше 50 %
Навчально-методичні праці з використанням значних обсягів тексту, що претендують на присвоєння грифу ЧНУ / НН інституту / факультету під упорядкуванням / авторські (для гуманітарних спеціальностей)	до 50%	понад 50%	від 50 до 40 %	від 40 до 30 %	менше 30 %
Перевидання навчально-методичних праць під упорядкуванням / авторських з грифом ЧНУ / НН інституту / факультету	до 30%	понад 70%	від 60 до 70 %	від 50 до 60 %	менше 50 %
Кваліфікаційні роботи ОР "Магістр"	до 30%	понад 70%	від 60 до 70 %	від 50 до 60 %	менше 50 %
Кваліфікаційні роботи ОР "Бакалавр"	до 30%	понад 70%	від 60 до 70 %	від 50 до 60 %	менше 50 %
Студентські роботи на всеукраїнські конференції, олімпіади	до 10%	понад 90%	від 80 до 90 %	від 60 до 80 %	менше 60 %

**Експертний висновок апеляційної комісії
результатів перевірки на академічний плагіат**

Комісія розглянула ____ (вид і назва роботи) ____, автора (ів) _____, врахувала приведені заявником аргументи на захист своєї роботи та прийняла рішення: робота має ____ (вказати рівень оригінальності: високий, задовільний, низький, неприйнятний) ____ та ____ (вказати подальшу дію щодо роботи: допускається до друку чи захисту; не допускається до друку чи захисту).

Голова апеляційної комісії _____ (підпис) _____ ПБ

Члени комісії: _____ (підпис) _____ ПБ

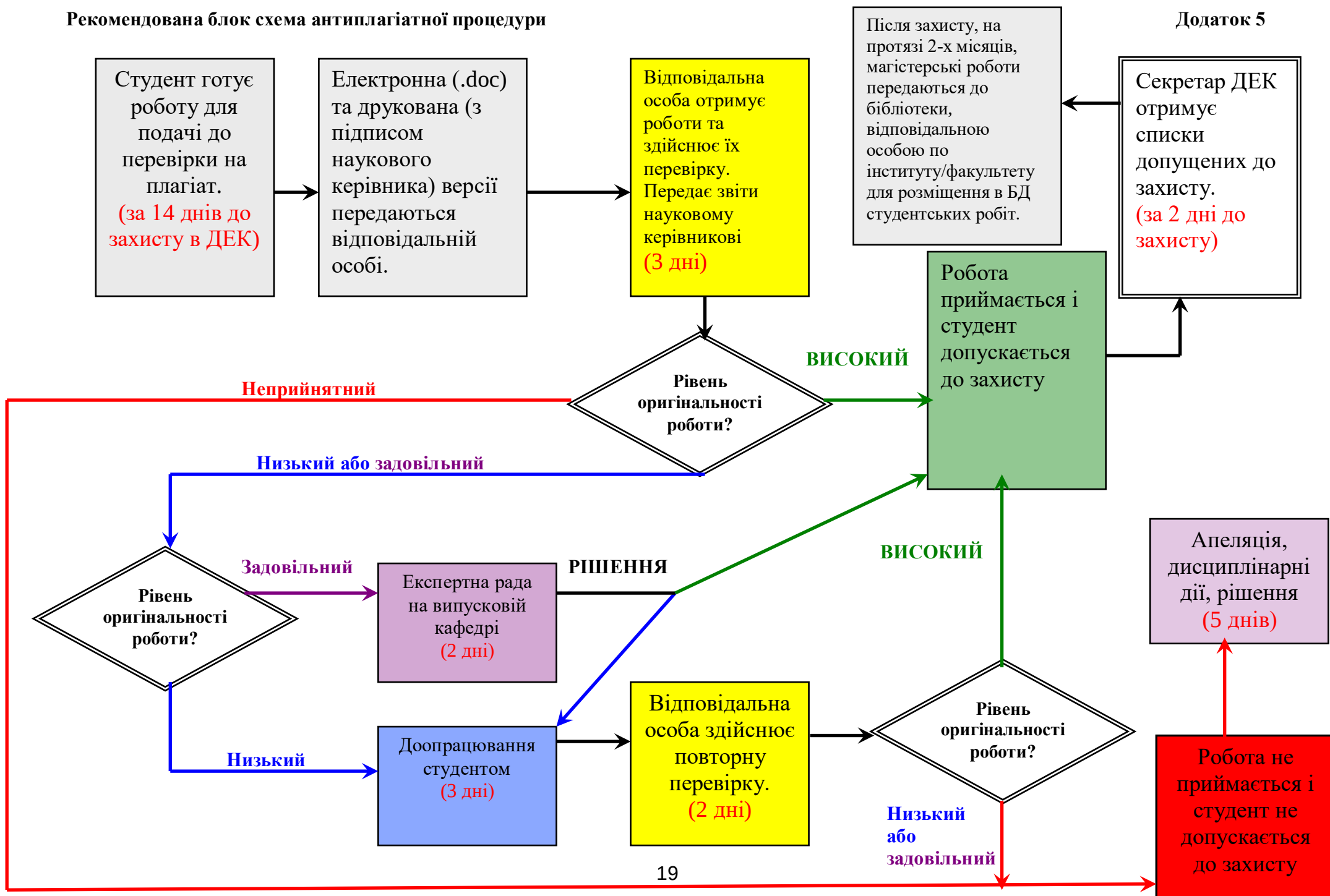
_____ (підпис) _____ ПБ

Заявник _____ (підпис) _____ ПБ
_____ (підпис) _____ ПБ

дата

Рекомендована блок схема антиплагіатної процедури

Додаток 5

Заява

(Студент,-ка) _____

Номер студентської книжки:

Я заявляю, що наукова робота:

1) Була підготовлена виключно мною, * і:

А. Не порушує авторські права третіх осіб у відповідність із законом про авторське право.

Б. Повністю або частково була використана в якості основи для отримання диплому про вищу освіту або наукового ступеня мною чи іншою особою.

2) Крім того, я заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи збігається з друкованою.

Даною заявою я підтверджую, що був,(-ла) проінформований,(-а) про права та обов'язки студента,(-ки) Університету, про правила, що стосуються перевірки оригінальності наукових робіт. Тому я заявляю, що я згоден,(-на) на обробку моїх письмових робіт у відповідності з антиплагіатними процедурами Університету, а також на архівування цих робіт в базі даних інтернет системи Turnitin Similarity згідно з антиплагіатними правилами і процедурами Університету.

Я також свідомий,(-ма) того, що у випадку, якщо робота написана мною, за рішенням Комісії університету буде містити факти, які суперечать умовам зазначеним у цій заяві, або, якщо коефіцієнти виходять за межі гранично допустимих норм (згідно Додатку 2), робота буде повернута на доопрацювання.

Дата_____
Підпис

*Беручи до уваги істотний внесок з боку керівника наукової роботи.

Додаток 7. Заява авторів рукописів

Подається через заповнення гул форми <https://forms.gle/D8urgNbVTsXBD6jWA>

Посилання на форму вказано на сайті Наукової бібліотеки ЧНУ - Послуги та сервіси > Академічна доброчесність > Нормативні матеріали, стосовно перевірки на плагіат академічних текстів в ЧНУ.

Заява авторів рукописів дисертацій, монографій, підручників та навчальних посібників, наданих на рекомендацію до захисту/друку для перевірки на наявність академічного плагіату.

Зірочка () указує, що запитання обов'язкове*

1. Електронна адреса * (особиста, лише домен chnu.edu.ua)
2. Прізвище, ім'я, по-батькові (автор/відповідальна особа) *
3. Кафедра *
4. ННінститут/Факультет *
5. Вид рукопису *

Виберіть лише один варіант.

Дисертація

Монографія

Підручник

Навчальний посібник

Інше:

6. Назва рукопису /Бібліографічний опис*

7. Прошу перевірити мою роботу на наявність академічного плагіату. Перевірку прошу здійснити на безоплатній основі. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання. Ознайомлений(а) з Положенням про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (2024).

Погоджуюсь, що виявлення плагіату у моїй роботі є підставою для відмови в допуску до захисту / для рекомендації до друку

Про використання Системи виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості в роботах оповіщений(-а) та надаю свою згоду на оброблення та збереження моєї роботи в базі даних Університету Також надаю право на передання моєї роботи на оброблення та збереження в Системі виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів і ідентичності / схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, винятково з метою виявлення плагіату в текстах робіт

Виберіть лише один варіант.

☐ Так*

8. Додаток: електронний варіант роботи (файл відповідає вимогам розділу 7.2 Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (2024).

*Надіслані файли: **